

Op 16 en 18 mei 2022 waren er gesprekstafels georganiseerd voor de geplande windturbine op de Landtong. De eerste avond was in Rozenburg en de tweede in Maassluis. De gesprekstafels werden gestart met een algemene presentatie voor alle aanwezigen. In de presentatie wordt stilgestaan bij het doel van de avond, de locatie, het proces, de voornemens, planning en onderzoeksresultaten. Deze presentatie vindt u op www.duurzaam010.nl/thema/windpark-landtong-rozenburg.

Het doel van deze avond is enerzijds om inzicht te krijgen in de belangen die er spelen, en anderzijds extra inhoudelijke informatie te verstrekken en onduidelijkheden weg te nemen.

De input die deze avond opgehaald is, zal worden gebruikt in de verdere fases van het project.

De eerstvolgende fase is het indienen van de vergunning. De input wordt meegenomen in de aanvraag, de daarbij horende rapportages en onderzoeken. Tevens kan het leiden tot aanpassingen in het ontwerp.

Bijgaand verslag is een samenvatting van wat er besproken is tijdens beide avonden.

Na het algemene gedeelte, was er de mogelijkheid om in gesprek te gaan over twee van de vijf onderwerpen. Aanwezigen hadden tijdens het aanmelden de mogelijkheid om hun voorkeur door te geven. De volgende onderwerpen werden besproken:

- Geluid
- Slagschaduw
- Natuur
- Financiële participatie
- Zicht en ruimtelijke inpassing

Gesprekstafels Windturbine Landtong 16-5-2022 in Rozenburg

Tijdens de algemene presentatie werden een aantal vragen gesteld. Een aantal mensen in de zaal geeft aan dat ze de opzet van de avond niet goed vinden. Alle thema's vinden mensen belangrijk en relevant om over mee te praten. Het zou als prettig ervaren worden als iedereen ook de vragen en opmerkingen van anderen zou meekrijgen. "Dit gaat iedereen aan". Er werd ook nog onvrede geuit over de vorige informatieavond. Als reactie is gegeven dat de belangrijkste punten die per tafel besproken worden, gedeeld zullen worden met alle aanwezige, én op de website zullen verschijnen zodat iedereen die wil de mogelijkheid heeft om deze te lezen. Ook zullen de presentatie en hand-outs op de website komen. De gestelde vragen en gemaakte opmerkingen worden meegenomen in de uitwerking van de onderzoeken en het voorbereiden van de vergunningaanvragen.

Ook werd het als vervelend ervaren dat de bijeenkomst niet in het dorp zelf was, maar zo ver erbuiten. Dit maakte de drempel voor mensen om te komen groter. Bij een volgende bijeenkomst zal hier rekening mee gehouden worden. Verder geeft Pondera aan dat mensen indien gewenst ook de gesprekstafels in Maassluis kunnen bezoeken.

Overige punten die tijdens het plenaire gedeelte werden benoemd:

- Er heerst het gevoel dat de mens als recreant niet wordt meegenomen. Dat de eisen voor geluid en slagschaduw (dan wel niet met mitigatie) worden nu getoetst aan woningen, maar dat neemt niet weg dat op de landtong zelf er wel veel hinder is. De beleving van de natuur wordt anders door de aanwezigheid van de turbine. De landtong wordt gebruikt om te kunnen ontspannen door een wandeling of fietstocht te maken, dat kan niet meer met de windturbines daar.
- Er wordt de vraag gesteld of de nieuwe woningen in Maassluis (die nog gebouwd moeten worden) wel meegenomen zijn.
- De vraag wordt gesteld of insecten ook meegenomen zijn in het ecologisch onderzoek. Er zijn namelijk verhalen dat die met bosjes neervallen rondom windturbines. Het gaat hierbij niet alleen om bijvoorbeeld de vlinder, maar alle insecten zijn nodig voor de voedselketen van de vogels en andere dieren die op de landtong wonen.
- Er wordt aangedragen dat er vaak gesproken wordt over de boodschap dat windturbines huishoudens energieneutraal maken, maar als de vraag gesteld wordt hoe het zit met de netcapaciteit, wordt hier geen duidelijk antwoord op gegeven. Op andere momenten wordt er gesproken over directe levering aan bedrijven / industrie. Hierdoor voelt het scheef dat de windturbines er dus niet zijn voor de huishoudens, hoe het wel is aangekondigd.
- Er wordt geuit dat het vervelend is dat er vaak lastige woorden gebruikt worden waardoor de informatie niet goed te begrijpen is. Als voorbeeld wordt genoemd: Q&A, noem het gewoon vraag en antwoorden. Mitigatie is ook een lastige term.

In de onderstaande kopjes worden de belangrijkste punten die besproken zijn tijdens de avond toegelicht. Deze punten, samen met de punten die hierboven benoemd staan, zullen meegenomen worden in de nog uit te voeren onderzoeken, rapporten en in de aanvraag voor de vergunningen.

Geluid

Bij de tafel over geluid zijn de volgende punten en zaken besproken:

- De zorgen over het geluidsniveau van een prototype. Er werd gevraagd wat er gebeurt als de windturbine toch meer geluid maakt dan in eerste instantie wordt gedacht.
- De manier waarop de geluidsbelasting bepaald wordt. Hierbij worden de volgende punten benoemd die effect hebben op de beleving van het geluid.
 - o De lagere ligging van Rozenburg.
 - o De invloed van de windrichting op de beleving van het geluid en hoe dat meegenomen wordt.
 - o Het cumulatieve (opgetelde) geluidsniveau van de windturbines in combinatie van ander omgevingsgeluid zoals de industrie, verkeer en andere windturbines.
- Het effect van het geluid op de dieren die op de landtong aanwezig zijn.
- Het effect van geluid op de recreatie van de Landtong, hoe wordt het recreëren ervaren als er straks een windturbine staat. Maar ook het recreëren in de vorm van de modelvliegclub wordt benoemd.
- Er wordt gevraagd wat het verschil in geluid ten opzichte van twee kleinere turbines is.
- De vraag wordt gesteld hoe er wordt gehandhaafd op het geluidsniveau.
- Er worden vragen gesteld over de frequentie van windturbine en het effect op de apparatuur van de modelvliegclub. Er zijn verhalen van andere windparken waar toestellen uit de lucht vallen en dit brengt veiligheidsrisico's met zich mee.

Slagschaduw

Het gesprek rondom slagschaduw werd tijdens 1 ronde gehouden. De nadruk van de vragen lag bij de effecten op de modelvliegclub.

- Er is gevraagd of het mogelijk is om inzicht te krijgen op welke momenten er slagschaduw verwacht kan worden voor de modelvliegclub.
- Er wordt besproken dat de wettelijke norm, die vertaald is naar maximaal 6 uur slagschaduw, alleen maar geldt voor gevoelige objecten zoals woningen maar niet voor bedrijfspanden. De modelvliegclub valt onder de definitie bedrijfspand en om deze reden zijn er geen normen waaraan er gehouden hoeft te worden. Dat neemt echter niet weg dat hier geen afspraken over te maken zijn.
- Er zijn vragen over een stilstandsregeling en wat dit zou betekenen voor de opbrengst van de turbine. Minder draaien betekent namelijk minder opbrengst, en er zijn Rozenburgers die mogelijk meedoen in de financiële participatie. Dit zou een effect kunnen hebben op de onderlinge verhoudingen tussen bijv. de modelvliegclub en de bewoners.
- Een bestuurder van de modelvliegclub oppert de optie om te verkennen wat het effect is om de poel te verplaatsen zodat de meeste slagschaduw op de poel valt en niet op het terrein van de modelvliegclub.

Natuur

Bij de tafel over natuur zijn de volgende punten en zaken besproken:

- Veel onderzoeken komen uit 2018, er zijn vragen over hoe representatief en relevant deze nog zijn.
- De huidige onderzoeken houden geen rekening met het effect op insecten. Het verdwijnen van insecten zou kunnen leiden tot minder eten voor vogels/vleermuizen dus er wordt gevraagd om hier onderzoek naar te doen.
- Vroeger waren er patrijzen op deze locatie. Er wordt gevraagd waarom dit niet geëvalueerd is na het eerste windpark (repowering) en wat is daar nu nog van te zeggen voor dit project.
- Er wordt genoemd dat er twee a drie weken geleden een kranten artikel was waarin stond dat door de repowering, de Oeverzwaluw volledig is verdwenen. Er wordt gevraagd om te checken of de onderbouwing Oeverzwaluw klopt.
- Er is in het natuuronderzoek uitgegaan van de huidige broedplaatsen van vogels. Er zijn vragen over wat er gebeurt als deze vogels verplaatsen. Het onderzoek dat wordt aangehaald is dat het onderzoek naar de lepelaar is gedaan met een kleine turbine, de vraag die gesteld wordt is hoe vertaalt dit zich naar een grotere turbine.
- Verder is er advies weggegeven om ook naar aangelegde dammen te kijken en te onderzoeken wat de invloed op ecologie daar is.
- Er wordt geopperd om de mogelijkheid om de waterpoel te verplaatsen te onderzoeken. Dan komt deze dicht bij de turbine te liggen, en kan de modelvliegclub iets opschuiven van de turbine af.
- Daarnaast werd er een vraag gesteld over een vogeldetectiesysteem. Er wordt geantwoord dat een dergelijk systeem niet haalbaar is, omdat er maar een windturbine komt en dat een dergelijk systeem vaak wordt toegepast op een groter windpark.
- Ook wordt er gevraagd hoe werkt het met stilstand voor vogels en vleermuizen, en of hier nu al rekening mee gehouden is.

Financiële participatie

Bij de tafel over financiële participatie zijn de volgende punten en zaken besproken:

- De deelnemers willen graag beter begrijpen hoe zo'n fonds kan werken en hoe de verdeling daarvan plaats vindt.
- Voor financiële deelname met risico is er behoefte aan concretere getallen over investering, kosten en mogelijk rendement. Er wordt aangegeven dat het lastig is om nu een precies bedrag te geven. Het rendement is namelijk afhankelijk van de definitieve investeringskosten en de opbrengst. De onderzoeken kunnen uitwijzen dat er bijvoorbeeld meer stilstand moet komen, waardoor het rendement beïnvloed wordt. Maar voor nu wordt er een rendement van 4 a 5% verwacht.
- De omwonenden geven het advies om goed te onderzoeken of er überhaupt wel belangstelling is om financieel deel te nemen.
- Ook wordt er meegegeven dat het belangrijk is om goed te kijken naar het moment dat de omgeving / bewoners instappen. Op dat moment moeten alle risico's uit het project zijn.

Zicht en ruimtelijke inpassing

Bij de tafel over zicht en ruimtelijke inpassing zijn de volgende punten en zaken besproken:

- Deelnemers spreken uit dat ze windturbines erg lelijk vinden, en als de windturbine geplaatst wordt, dat er niet meer gerecreëerd zal worden in het gebied.
- Er is de wens uitgesproken om visualisaties te maken vanaf het midden van de landtong richting de Rozenburg.
- Daarnaast is de vraag gesteld waarom er maar 1 foto vanuit Rozenburg gemaakt is.
- Er wordt geopperd dat de mast in onopvallende kleuren zou helpen, of iets met een kunstwerk en schilderijen. Wolkjes en vogeltjes bijvoorbeeld.
- Er wordt gevraagd waarom er bij de bepaling van de resultaten nu gekozen is voor de groene stip in plaats van de gele stip.

Als algemene opmerking wordt gemaakt dat het fijn zou zijn als er duidelijk wordt gemaakt wat de procedure is om bezwaar te maken.

Informatieavond Windturbine Landtong 18-5-2022 in Maassluis

Tijdens het algemene gedeelte zijn er een aantal vragen gesteld. Deze zijn hieronder opgesomd.

- De vraag wordt gesteld wat er gedaan wordt met de opmerkingen en suggesties die vanavond worden gedaan. Concreet vragen de aanwezigen zich af wat de waarde is van wat er ingebracht wordt.
- Ook zijn er vragen over de keuze om nu een grote windturbine te realiseren in plaats van twee kleinere. Er wordt gevraagd in hoeverre deze keuze al helemaal vast ligt.
- Het gevoel heerst dat de keuze van een grote turbine puur uit financiële overwegingen gemaakt is, en dat deze keuze ten koste gaat van de omwonenden.
- Bewoners geven aan dat het voelt dat het "een gelopen race" is, ze hebben het gevoel dat ze geen input kunnen leveren/ niks kunnen doen aan het initiatief. Hiermee wordt er bedoeld dat de keuze óf de windturbine er komt, al gemaakt is.
- Er wordt gevraagd of het mogelijk is om de resultaten (effect op geluid, slagschaduw en natuur) van twee windturbines ten opzichte van de huidige windturbine te tonen.
- Er wordt gevraagd om de procedure om formeel bezwaar te maken, te communiceren. Dit zal via de website gebeuren.

In de onderstaande kopjes worden de belangrijkste punten die besproken zijn tijdens de avond toegelicht. Deze punten, samen met de punten die hierboven benoemd staan, zullen meegenomen worden in de nog uit te voeren onderzoeken, rapporten en in de aanvraag voor de vergunningen.

Geluid

Bij de tafel over geluid zijn de volgende punten en zaken besproken:

- Er wordt gesproken over het verschil in het gemiddelde geluid, en het maximale geluid wat geproduceerd wordt. Bij de normen wordt er namelijk altijd uitgegaan van een gemiddeld geluid, maar als er ook momenten zijn dat het geluid veel luider is, is dat juist erg vervelend. Er wordt aangegeven dat het gemiddelde geluid van een windturbine 41 dB is en dat de werkelijke geluidsproductie afhankelijk is van het specifieke windturbine type (er zijn bepaalde windturbines die luider zijn dan andere), de windsterkte en de windrichting. Doorgaans zien we niet dat een windturbine meer dan 5 decibel extra produceert wanneer het maximale met het gemiddelde vergeleken wordt.
- Er wordt verder gevraagd of de cumulatieve geluidsbelasting ook is meegenomen.
- Daarnaast wordt besproken dat de windrichting effect heeft op de geluidsbeleving. Als de wind van Maassluis af staat, zal het geluidsniveau wat in Maassluis wordt waargenomen, afnemen. In de berekeningen van het geluid is de aanname gedaan dat de wind altijd 'ongunstig' staat waardoor de berekeningen de situatie laten zien in het meest negatieve situatie.
- De afstandsnorm tot woningen zoals in Duitsland en Denemarken wordt aangehaald. Bewoners brengen naar voren dat de inwoners van Maassluis, vooral de bewoners van de flats aan het Scheur, veel overlast gaan ervaren van de windturbine (dit was niet geluid specifiek).
- Er wordt gevraagd hoe het geluid van de nieuwe windturbine nu wordt ingeschat als dit de eerste in zijn klasse/soort is.
- Bewoners maken zich vooral zorgen over de Merellaan en de cumulatie van geluid daar, ze stellen voor om hier ook meer onderzoeken uit te voeren naar de verwachte geluidseffecten omdat de flats meer bewoners vertegenwoordigen per pand dan bijvoorbeeld een enkele woning.

Slagschaduw

Bij de tafel over slagschaduw zijn de volgende punten en zaken besproken:

- Er zijn zorgen over slagschaduw, de norm 6 uur klinkt als weinig, maar als die 6 uur slagschaduw volledig in een paar maanden plaatsvindt, is dat toch wel veel overlast in een korte periode.
- De omwonenden kaarten aan dat de slagschaduw precies in de avonduren valt wanneer je juist op je balkon zit of thuis komt van werk. Hierdoor is de hinderbeleving veel groter.
- De vraag wordt gesteld of er rekening gehouden is dat de windturbines voor het open water staan, waardoor de schaduw open terrein heeft en daarmee veel verder door komt.
- Er worden vragen gesteld hoe de norm gehandhaafd wordt, en of het ook mogelijk is voor bewoners om hier op een transparante manier inzicht in te krijgen. Er wordt toegelicht dat er een systeem in de turbine komt die afhankelijk van de stand van de zon en de aanwezigheid van zon kan bepalen óf er slagschaduw optreedt, en welke woningen hiermee te maken hebben. Op basis hiervan wordt deze informatie bijgehouden en zal de turbine zelf uitschakelen wanneer de norm overschreden wordt. Daarnaast is het altijd mogelijk om een handhavingsverzoek in te dienen waarin dit gecontroleerd kan worden.
- Er wordt ook gesproken over de definitie van slagschaduw. De angst is dat er wel hinder van slagschaduw ervaren wordt op momenten, maar dat deze momenten niet officieel tellen. Hierdoor zou er meer hinder kunnen zijn dan
- Er is gevraagd waar de norm 6 uur vandaan komt.

Natuur

Bij de tafel over natuur zijn de volgende punten en zaken besproken:

- Als start wordt de aanpak van onderzoeken en soorten uiteengezet, hierbij wordt er meer informatie gegeven.
- De mogelijkheid van een zwart blad wordt geopperd.
- In de onderzoeken moet cumulatie goed meegenomen worden
- Vergelijk de effecten van 1 grote turbine ook met de effecten van 2 kleine turbines
- Het gevoel leeft dat er een stuk groen om zeep wordt geholpen.
- Afgesloten wordt met een meer algemene discussie over windenergie.

Financiële participatie

Bij de tafel over financiële participatie waren de volgende punten en zaken besproken:

- De sessie is begonnen met een algemene uitleg over vormen (participatie met risico en zonder risico).
- Aan tafel wordt aangegeven dat er twijfel is of mensen durven te investeren vanwege de risico's.
- Er wordt besproken hoe kunnen mensen enthousiast gemaakt kunnen worden. Mensen moeten een prikkel krijgen. Hierin kan het Energie collectief een rol spelen.
- Een belangrijk uitgangspunt is een gezond rendement tegen een realistisch risico.
- De wens wordt ook uitgesproken voor een simpel product, zoals bijvoorbeeld een lening waarop een jaarlijkse rente wordt uitgekeerd.

Zicht en ruimtelijke inpassing

Bij de tafel over zicht en ruimtelijke inpassing waren de volgende punten en zaken besproken:

- Er wordt geopperd dat de visualisaties die gemaakt zijn, optisch bedrog zijn. Er is een bewoner naar de locaties op de foto's geweest en geeft aan dat het op locatie er veel groter uit ziet.
- Een voorstel wordt gegeven om in de visualisaties ook de Sleipnir (Schip van Heerema) te plaatsen zodat er een beter gevoel voor de grote van de turbine komt.
- Er is gevraagd of er visualisaties zijn van de twee eerder geplande kleinere windturbines
- Er wordt gevraagd om een visualisatie vanaf de snelweg; hoeveel effect heeft dat op het silhouet van Maassluis?
- Er wordt geïnformeerd naar de mogelijkheden voor obstakel verlichting
- Er wordt besproken dat kleuren ook aanzienlijk bijdragen aan de ervaring/waarneming; geleidelijke kleurenopbouw zodat de windturbine tegen de achtergrond wegvalt wordt bijvoorbeeld als optie genoemd.
- De bewoners geven aan dat ze het liefst zien dat de windturbine kleiner wordt, of 500 m verplaatst wordt; de huidige plek is niet gewenst.
- De vraag wordt gesteld hoe het staat met de richtlijn/norm van 10x de rotordiameter; daarbinnen zou er geen bebouwing mogen zijn.

Afsluiting

Tijdens de afsluiting wordt er gevraagd of er een vergelijkbare avond georganiseerd gaat worden op een later moment. Verder wordt er nog in het algemeen geïnformeerd naar de totale kosten van een dergelijk project.

Afsluitend wordt er nog meegegeven dat toen deze locatie gekozen werd, heel veel mensen hier nog niet woonden. Er zijn in de laatste jaren veel woningen bijgebouwd en over 2,5 jaar komen er nog meer woningen bij. Deze moeten nog gebouwd worden. Hierdoor was de situatie heel anders toen deze locatie werd aangewezen als locatie voor windenergie.